

Strategi for Korsør Kommune

Lokal Agenda 21
December 2003

Indhold

	Side
Indholdsfortegnelse	3
Forord	4
Miljøbelastning	5-8
Bæredygtig byudvikling	9-11
Biologisk mangfoldighed	12-15
Borgerinddragelse	16-20
Samspil og koordinering	21-22
Notater	23

Forord

ved Formanden for
Agenda 21-udvalget Ib Larsen.

Agenda er latin og betyder "det der bør gøres", og 21 står for det 21. århundrede. Navnet stammer fra FN's topmøde i Rio i 1992.

Vi har en høj levestandard her i de vestlige lande, rent faktisk forbruger vi, - en fjerdedel af verdens befolkning - 80 til 85% af verdens ressourcer samtidigt med, at vi bidrager mest til miljøproblemerne.

Af helt forståelige grunde kan vi jo nok forvente, at de resterende $\frac{3}{4}$ af verdens befolkning meget gerne vil have en levestandard svarende til vores, - hvilket vil betyde et voldsomt forbrug af jordens ressourcer, samtidig med at forureningen og ødelæggelsen af naturen vil stige voldsomt.

Derfor er vi nødt til at tænke anderledes. Jeg skal med det samme slå fast, at dette ikke skal opfattes som dommedagsprofetier eller en opfordring til at have dårlig samvittighed over, at vi har det godt. Det er bare en konstatering af, at det var baggrunden for at 181 lande i 1992 i Rio de Janeiro besluttede en handlingsplan for en bæredygtig udvikling i det 21. århundrede/ Agenda 21.

Det betyder til gengæld, at vi alle skal deltage, hvis det langsigtede mål skal nås. Men det betyder ikke, at alle nødvendigvis skal deltage i borgergrupper og møder. Sund fornuft alene er et glimrende udgangspunkt. Er det nødvendigt at bruge gift i min have?. Behøver min video, TV og lignende at stå stand by? Bruger jeg min cykel nok? Osv. Osv.

Her i Korsør er vi i den heldige situation, at der i Agenda 21-regi arbejder flere borgergrupper, som blev nedsat efter et borgermøde, hvor Korsørs borgere var inviteret. På baggrund af udmeldingerne fra deltagerne på flere borgermøder, samt dialogen mellem borgergrupperne og Agenda 21-udvalget er de konkrete politiske mål og resultatkrav for Korsør kommunes Agenda 21-strategi blevet fastlagt.

Resultatet er en Agenda 21-strategi for Korsør Kommune, som kan blive et solidt og konkret arbejdsredskab for det videre arbejde.

I forlængelse af Brundtland-kommissionens rapport "Vor Fælles Fremtid" fra 1987 afholdt FN en global konference om Miljø og Udvikling i 1992 i Rio de Janeiro - også kaldet Rio-konferencen. Ved konferencen vedtog stats- og regeringschefer fra 181 lande et handlingsprogram for det 21. århundrede: Agenda 21.

Hensigten var at begrænse ressourceforbrug og i fællesskab forsøge at styre udviklingen i en mere bæredygtig retning. Dagsordenen fra Rio, opfordrer befolkningerne over hele verden til at samarbejde om lokale handlingsplaner og initiativer for en bæredygtig udvikling - lokal Agenda 21.

1. Miljøbelastningen

Korsør Kommune ønsker at medvirke til at nedbringe miljøbelastningen, så ressourceforbrug og miljøbelastning svarer til det økologiske råderum. Agenda 21 arbejder på at få gode miljøvaner og nye arbejdsforhold indarbejdet i borgernes hverdag.

Det økologiske råderum betyder, at forbruget af f.eks. vand sættes i forhold til mængden af nyt drikkevand, der dannes.

Miljøindikatorer

Miljøindikatorer er enkle brugbare måleredskaber, der giver et billede af miljøbelastningen og ressourceforbruget i kommunen.

For at se, om et mål bliver opfyldt, er det nødvendigt at beskrive målet. Agenda 21-arbejdet tager udgangspunkt i en lokal debat om den fælles indsats, der afgør, hvilke indikatorer, der skal anvendes. De indikatorer, som Korsør har valgt at bruge er ikke nødvendigvis tal-enheder, men snarere de resultatkrav, som er opstillet i vores mål- og rammestyring.

Vision:

Med hensyn til el, varme, vand, affald og trafik opstilles mål for opfyldelse af krav. Indikatorerne er som nævnt de resultatkrav, som er godkendt for Agenda 21-arbejdet. Kommunen skal tilstræbe at være forbillede for byens øvrige virksomheder og borgere.

Resultatkrav:

Der udarbejdes grønne regnskaber for vand, varme, elektricitet, affald med henblik på at reducere forbruget. Der opstilles regnskaber for trafikmængde og kollektiv trafik

Der udarbejdes en grøn indkøbspolitik.

Miljøkonsekvensvurdering indgår ved alle nye retningslinier, handlingsplaner og relevante udvalgsbeslutninger.

Grønne regnskaber er regnskaber over ressourceforbrugets og miljøbelastningens størrelse i kommunen. De bruges til at holde øje med, om målene i kommunens miljøstrategi nås.

Grønne regnskaber for el, vand og varme:

Der udarbejdes årlige grønne regnskaber for el, vand og varme på de kommunale bygninger i Korsør Kommune. Grønne regnskaber for de kommunale bygninger skal være udgangspunkt for den fremtidige indsats vedrørende tiltag til energibesparelse på de kommunale bygninger.

Regnskaberne for år 2000-2002 viser f.eks., at haller og stadions tegner sig for en fjerdedel af kommunale bygningers samlede energiforbrug. Der vil derfor blive sat fokus på nedsættelse af det meget store ressourceforbrug på kommunens idrætsanlæg.

Grønne regnskaber for affald:

Der udarbejdes ikke på nuværende tidspunkt grønne regnskaber for affald på kommuneniveau, men der foreligger affaldsplaner, der vedrører vores samarbejdspartner, det fælleskommunale affaldsselskab KAVO. Der udarbejdes dog på kommuneniveau regnskab for papir.

Agenda 21 og miljøkontoret vil arbejde hen imod at få sat tal på affaldsmængden på kommunalt niveau i løbet af 2004.

Regnskaber for trafikmængde og kollektiv trafik

Der foreligger ikke regnskaber for kommunens trafikbelastning, men der er udarbejdet en trafikhandlingsplan Trafik 2005, der vurderer de kommunale trafikforhold i forhold til de nationale mål vedrørende sikkerhed, energiforbrug, luftforurening, støj, natur og bymiljø, bytrafik, cykeltrafik og kollektiv trafik.

Opfølgning på denne handlingsplan samt trafikregnskab kan foreslås Vejkontoret som et fremtidigt resultatkrav.

Grøn indkøbspolitik

Agenda 21 har udarbejdet materiale, der understøtter den kommunale indkøbspolitik med hensyn til miljøhensyn og bæredygtighed. (Se afsnittet Samspil og koordinering)

Miljøkonsekvensvurdering

Der kan foretages miljøkonsekvensvurdering ved de fleste kommunale planer, men det er ikke tradition at gøre det, med mindre der opstår ganske særlige problemstillinger f.eks. i forhold til lokalplaner. Alle lokalplaner bliver dog behandlet i Agenda 21-udvalget.

Øget indsats med hensyn til miljøkonsekvensvurderinger kræver mange ekstra ressourcer i Miljøkontoret.

Miljøkampagner

Agenda 21 deltager i flere miljøkampagner rettet mod et bredt udsnit af Korsørs befolkningsgrundlag.

Vision:

Agenda 21's mål er ved deltagelse i kampagner at kvalitetsstemple f.eks. strande, grønne områder og skoler samt at inddrage alle i fælles handlinger og informationer, der gavner miljøet.

Resultatkrav:

At deltage i minimum 2 europæiske kampagner og 1 lokal kampagne samt minimum 2 hjemmesidetemaer.

Miljøkampagne rettet mod såvel borgere som turister:

Blå Flag- kampagnen:

Korsør Kommune deltager i den internationale Blå Flag kampagne for rene strande og havne og har 4 Blå Flag, der vejer på strandene. Agenda 21 står for information og publikumaktiviteter i forbindelse med kampagnen. Hvert år fra 5. juni til 1. september er der Blå Flag sæson over hele landet.

En Blå Flag strand signalerer kvalitet og opfylder følgende krav:

- er ren og tilses jævnligt
- har rent badevand og oplyser om den aktuelle vandkvalitet
- har pligt til at tage det Blå Flag ned ved akut opstået forurening
- har rene toiletfaciliteter og velholdte bygninger
- har en affaldsordning
- har livredningsudstyr, førstehjælpskasse og 1 (nød)telefon i nærheden.
- På nogle Blå Flag strande er der også livredder.
- tilbyder gennem kommunen miljø-/naturaktiviteter
- informerer om beskyttede og sårbare naturområder

Korsør Kommune har 4 Blå Flag strande, nemlig Svenstrup Strand, Musholm Bugt Strand, Granskoven Strand og Ceres Strand.

I forbindelse med at en kommune får tildelt det Blå Flag, forpligter den sig til at afholde mindst 5 aktiviteter, der omhandler havmiljø og natur. Friluftsrådet godkender aktiviteterne i forbindelse med ansøgningen.

Agenda 21 står for Blå Flag aktiviteterne i kommunen.

Vi indledte årets Blå Flag sæson 2003 med en morgentur på den smukke Halsskov Odde, hvor vi studerede det enestående fugleliv.

Programmet indeholdt naturligvis såvel børne- som voksenarrangementer. For børnene var der sjove og lærerige dage ved strandene med "Tag et aftryk af naturen" og "Hvem æder hvem". En aften med natur-skattejagt i

skoven for hele familien var der også på programmet. Turen til Sprogø blev traditionen tro gennemført to gange, (der er begrænset tilmelding, men stor efterspørgsel på disse ture). Og sidste års bestseller "Brunch fra skovens spisekammer" trak mange mennesker både på ekskursionen, hvor de spiselige planter blev demonstreret samt ved den efterfølgende brunch på Restaurant Sommerlyst, hvor lækkerierne var tilberedt af den grønne kok. Et gratis festmåltid for feinschmeckere!

Miljøkampagne rettet mod skolebørn og deres familier:

Grønt Flag – Grøn Skole- kampagnen:

Agenda 21 samarbejder med flere skoler i kommunen vedrørende den internationale Grønt Flag – Grøn Skole – kampagne.

Samarbejdet omfatter forskellige temaer: affald, natur, vand og energi.

For at få Det Grønne Flag skal skolen opfylde dels nogle temakrav, der knytter sig til de enkelte temaer og dels nogle internationale krav, der er fælles for alle temaer. De internationale krav er ens i alle de 22 lande, der arbejder med Eco-Schools.

- **Etablering af et miljøråd på skolen**
Rådets opgave er at planlægge Grønt Flag arbejdet. Rådet har ansvaret for i samarbejde med resten af skolen at udarbejde en miljøhandlingsplan og miljøordensregler. Rådet skal sammensættes af repræsentanter fra skolens ledelse, eleverne, lærerne og skolens tekniske personale.
- **Udarbejdelse af miljøhandlingsplanen**
Handlingsplanen skal fungere som et styringsredskab for miljøarbejdet på skolen.
- **Mindst 15% af skolens elever deltager**
Kravet gælder indkøb af materiale og egentlig undervisning. Reelt vil alle skolens elever blive inddraget i miljøarbejdet, hvis sparemålene for de enkelte temaer skal nås.
- **Miljøordensregler udarbejdes til hvert nyt tema.** Miljøordensreglerne skal være elevernes bud på hvordan de ved at ændre deres adfærd kan være med til at beskytte miljøet.
- **Der skal arbejdes med et tema hvert år**
For at bevare Det Grønne Flag, skal der arbejdes med et tema hvert år. Når skolen har arbejdet med alle temaerne, kan den genoptage arbejdet med et af temaerne eller arbejde videre med miljørevisionen.

De nationale krav er kravene til, hvordan skolen skal arbejde med de enkelte temaer. Kravene er delt op i fire kategorier, nemlig:

- Undersøgelse
- Besparelse
- Den praktiske del
- Formidling

Miljøkampagne rettet mod privat og kommunale arbejdspladser:

Vi cykler til arbejde-kampagnen

vi cykler til arbejde

Korsør Kommune vil understøtte betydningen af motion og frisk luft ved at deltage i den danske kampagne Vi cykler til Arbejde, og på denne vis sætter kommunen fokus på cykeltransport frem for biltransport.

Vi cykler til arbejde-kampagnen startede i 1997. I 1998 blev kampagnen landsdækkende. De seneste 3 år har der været ca. 100.000 deltagere. Korsør Kommune havde 537 deltagere i 2003.

Mere end 150 samarbejdspartnere er tilknyttet kampagnen på landsplan.

Det er Dansk Cyklist Forbund og Dansk Firmaidrætsforbund, der sammen med kommuner, grønne guider og Agenda 21-koordinatorer står for at udbrede kendskabet til kampagnen rundt omkring i lokalmiljøerne. De står for at lave lokale konkurrencer og en del af dem sender endvidere invitationer ud til de lokale virksomheder med opfordring om at deltage.

Formålet med kampagnen er at få flere til at cykle mere. Dette både for at øge folkesundheden og for at reducere miljøforureningen.

Miljøkampagne rettet mod alle Korsørs borgere:

Byens Grønne Steder – Grønne Glæder

Da Byparken blev etableret på det tidligere jernbaneteræne, blev den med intens borgerinddragelse indrettet med miljø og byøkologi som væsentlige elementer. Ved indvielsen blev Byparken belønnet med Byens Grønne Blad, som er en dansk pris, der tildeles i kampagnen Byens Grønne Steder – Grønne Glæder efter strenge kriterier.

Korsør Kommune fik Byens Grønne Blad for temaet Debat og kontakt i 2002.

Agenda 21 vil også fremover arbejde på at opretholde denne pris.

Friluftsrådet udgiver Byens grønne blad, der i en kortfattet og overskuelig form beskriver områdets kvaliteter i både tekst og billede. Byen modtager et antal blade, der f.eks. kan omdeles eller lægges frem på biblioteket eller turistkontoret. Desuden markeres det grønne område med en smuk bronzeplyade med kampagnens logo. Tildelingen giver ret til at benytte kampagnens logo og kan frit bruges i omtalen af byen, boligforeningen, grundejerforeningen eller hvem der ejer det pågældende grønne område.

Tildelingen gælder for en to-årig periode, herefter skal der indsendes en ny ansøgning. Hensigten hermed er, at sikre en løbende og tidssvarende udvikling, og dermed at få mange grønne områder fyldt med muligheder for oplevelse og rekreation.

Kampagnen løber over ti år. Hver gang, der skal ansøges om fortsat deltagelse, vil juryen ud fra en helhedsvurdering lægge vægt på et tema, som ikke tidligere har været prioriteret så højt. Det er op til ansøgeren, om man ønsker at fastlægge i hvilken rækkefølge, man har tænkt sig at behandle de enkelte temaer. Der skal i forbindelse med hvert tema tages stilling til, om et område skal forandres eller fornyes, og hvilke kvaliteter der skal lægges vægt på.

Følgende kriterier være opfyldt:

Områderne skal være stillet til fri rådighed for byens beboere (Er der kun adgang til området efter aftale med ejeren, eller i kraft af et medlemskab i en forening, kan det grønne område ikke deltage i kampagnen).

De grønne områder skal ligge i eller med en væsentlig del af arealet indenfor byzonen.

Der er mange små oaser, parker og åndehuller i byen, der fortjener at blive vist frem og har en herlighedsværdi for beboerne i nærheden. Foruden at opfylde kravet om herlighedsværdi, vil der i bedømmelsen, første gang der søges, blive lagt vægt på mindst et af følgende temaer:

- Debat og kontakt
- Formidling
- Naturindhold
- Økologi
- Pleje
- Kultur

“Plant et Træ”-kampagne

Agenda 21 har i 2002 deltaget i plantningen af “Kronprins Frederiks Eg”, som blev plantet i en nyåbnet børnehave Vejsgårdsparkens Børnehave i Vemmelev.

“Plant et Træ” er en almennyttig landsorganisation, der med H.K.H. Kronprinsen som protektor arbejder for, at der plantes flere træer i Danmark.

Plantningerne sker med hjælp fra 52 lokalkomitéer og flere tusind enkeltmedlemmers kontingent til Træernes Venner.

Kampagner for Ophør af pesticider.

Pesticider er kemiske stoffer der bruges til at bekæmpe ukrudt, insekter og svampe med - plantebeskyttelsesmidler kaldes de. Pesticider er ofte giftige for mennesker og dyr. Pesticider kan med nedbøren sive ned til grundvandet og forurene vores drikkevand, hvis de ikke nedbrydes i tilstrækkeligt omfang eller bindes til jordpartiklernes overflade.

Regeringen har på denne baggrund barslet med en pesticidhandlingsplan, hvor stat, amt og kommuner skal gå forrest i bestræbelserne på at vise vejen til at nedsætte forbruget og beskytte vore drikkevandsinteresser.

I forbindelse med aftalen om udfasning af pesticider på offentlige arealer indgik Korsør Kommune aftale vedrørende ophør af brug af pesticider ved udgangen af 2002. Der er givet dispensation for kommunens bortforpagtede arealer til almindelig landbrugsdrift.

Korsør Kommune har derfor ophørt med at bruge pesticider fra år 2003 for at beskytte vores grundvand. Der foretages i stedet ukrudtsbørstninger, samt bekæmpelse med gasbrændere og damp. Korsør Kommune vil derfor uundgåeligt få et mere "grønt skær" nu hvor sprøjtemidler ikke længere anvendes. Agenda 21 ønsker derfor at starte oplysningskampagner overfor borgerne om resultatet af disse ændrede driftsformer, ligesom vi ønsker at udbygge den giffri vedligeholdelse til ikke-kommunale arealer.

Kampagne “Giffri Haver”

Agenda 21 vil fortsætte udviklingen af pesticider ved at iværksætte en lokal kampagne “Giffri Haver” for også at få borgerne til at dyrke egne haver uden sprøjtegifte. Kampagnen skal især foregå

som en hjemmesidekampagne kombineret med trykt informationsmateriale og andre oplysende aktiviteter.

Bjørneklo-kampagne

På alle kommunale arealer registreres og bekæmpes Kæmpe-Bjørneklo sommeren igennem. Projektet kan følges på Agenda 21's hjemmeside, hvor Bjørneklo-forekomster indtegnes på kommunkortet.

HALSSKOV

Vurder hvilken størrelse bestand der er tale om ud fra signaturene til højre.

- Store bestande (Mere end 50 planter)
- Små bestande (Mellem 10 og 50 planter)
- Enkelte planter (Mellem 1 og 10 planter)

Agenda 21 Korsør Kommune 2003

Hvis Kæmpe Bjørneklo får lov til at udvikle sig helt, bliver den en enevældig hersker over alle andre vilde blomster, men samtidig er den farlig, da saften fra blade og stængler kan give meget alvorlige udslæt, især hvis sollyset rammer de udsatte steder på huden.

Skov- og Naturstyrelsen opfordrer alle landets borgere til at bekæmpe Kæmpe Bjørneklo!

2. Bæredygtig byudvikling

Bæredygtig byudvikling handler om at indrette byer, sådan at forbruget af ressourcer og miljøbelastningen mindskes. Lokal Agenda 21 vil arbejde for, at Korsør som by tilføres nye miljøkvaliteter sammenlignet med det, den tidligere jernbane- og havneby havde at byde på.

Håndbog for miljørigtigt byggeri

Lokal Agenda 21 vil foranledige, at der udarbejdes en helhedsplan med retningslinier for kommunalt bæredygtigt byggeri. Planen skal revideres én gang årligt. Denne bygherre-håndbog for miljøvenligt byggeri skal sikre anvendelse af miljørigtige og genanvendelige materialer til nybyggeri og renovering af kommunale bygninger. Den skal desuden sikre, at miljø- og energimærket inventar bliver foretrukket frem for ikke-mærket inventar.

Vision:

Bæredygtigt byggeri miljøvurderes fremover med henblik på energiforbrug, materialeforbrug, klimapåvirkning, luftforurening, indeklima og affaldshåndtering. Drift af tekniske anlæg i bygninger samt daglig drift i form af rengøring skal ligeledes indgå i helhedsplanen. Også udendørsarealer skal fremover miljøvurderes ved projekteringen.

Resultatkrav:

Der opstilles retningslinier vedrørende krav til nybyggeri og renovering (med hensyn til byggematerialer, inventar, genanvendelse, indeklima og udendørsarealer).

Agenda 21 har udarbejdet en "Anbefaling til teknisk specifikation vedrørende bæredygtigt byggeri", der indgår i beslutninger omkring renovering og nybyggeri.

Retningslinierne omfatter miljørigtig projektering, materialer, vand, varme, el/gas.

For hvert emne er der opstillet minimumskrav, anbefalinger samt visioner.

Anbefalingerne har medført, at der bl.a. er bygget ny børnehave med solfangere og berøringsfri armatur og at der er blevet indrettet legeplads med naturmaterialer.

Bevarelse af kulturmiljøer

Der findes mange bevaringsværdige bygninger, lokale by- og landsbymiljøer, haver, pladser og interessante kulturliv.

Et muligt udgangspunkt for Agenda 21-arbejdet kunne være udarbejdelsen af et kulturmiljøatlas.

Vision:

Lokal Agenda 21 vil fremover udarbejde bevaringsplaner, så små kulturperler kan bevares for eftertiden.

Resultatkrav:

Der skal udarbejdes forslag til renovering eller etablering af minimum et kulturmiljø om året.

Der undersøges mulighed for at udarbejde et kulturmiljøatlas.

Eksempler på kulturmiljøer:

Fyrbåken "Koen"

"Koen" er et gammelt fyr, der blev opført i 1913 til brug for sejladsen med storebæltsoverfartens togfærger. Fyret stod ca. 1 sømil uden for Korsør Havn og udsendte tågesignaler, der lød som en brølende ko, og på denne måde

blev den et kulturminde for alle Korsørs borgere.

Ved Storebæltstroens indvielse, blev fyret fjernet og en kreds af frivillige tidligere statsbaneansatte Korsør-borgere restaurerede og fandt et smukt sted ved havnen, hvor det nu står og fortæller sin egen historie om Korsør, dengang byen var en færgeby.

I denne forbindelse udarbejdede Agenda 21 en informationstavle, der fortæller om kulturminde.

Informationstavler over kulturminde i Korsør Lystskov:

Agenda 21 har opsat informationstavler ved to spændende kulturmiljøer i Korsør Lystskov, nemlig ved den meget flot bevarede langdysse med skåltegn og ved Søskær Mose, hvor man tidligere skar tørv.

Byøkologiske projekter

Byparken:

Den nye bypark på det tidligere baneterræn har allerede taget form med frugttræer, blomsterenge og randbeplantning af danske træer og buske.

Nu skal der arbejdes videre med at leve op til prisen "Det grønne blad", som byparken er blevet tildelt for kontakt og borgerinddragelse.

Vision:

*Der skal skabes flere små grønne oaser i byerne.
Lokal Agenda 21 vil arbejde for at få mere natur i byen.*

Resultatkrav:

*Udarbejdelse af forslag til 2 småbiotoper om året
(I byen eller på landet).*

Indretningen af Byparken fortsætter. Der skal bygges naturlegepladser, laves flere opholdspladser, måske små vandmiljøer og en spændende rosenhave.

Byparken forvandles år for år til en smuk kulisse og et dejligt opholdssted med stor herlighedsværdi for byens borgere og gæster. Det gamle jernbaneterræn er blevet til en fælled med ren jord, frisk luft, planter og udendørsfaciliteter for både børn og voksne. Festpladsen skal danne ramme om cirkus og større begivenheder, og amfiteater og aktivitetshus vil give mulighed for andre kulturelle aktiviteter. For børnene er der hele året rigelig plads til leg og sport både på legepladsen, fælleden og kælkebakken. En tur gennem parken vil byde på blomsterenge, danske træer, buske og lunde med frugttræer. Byparken er et godt eksempel på, hvordan et henlagt område kan omdannes til en af byens grønne glæder.

Forskønnelsesprojekter

Forskønnelsesprojekter midt i bydelene og langs indfaldsvejene bør fremmes: Slyngplanter kan vokse op langs facader og gamle grimme trådhegn, små vandmiljøer kan bryde den grå beton, og der kan skabes flere små grønne oaser i byerne. Langs triste indfaldsveje kan der plantes træer og lægges blomsterløg, så besøgende bydes velkommen i et kønt og frodigt bymiljø.

Grønne planter er ikke kun godt for øjet, men nedsætter også luftens indhold af CO₂. Med planter og små ferskvandsmiljøer kommer flere småfugle, sommerfugle og andre smådyr ind i byerne til glæde for beboerne.

Der er nu lagt flotte mønstre af blomsterløg i 4 rundkørsler på den samme vej og i små restarealer som et led i byforskønnelsen.

Blomsterløgsprojektet har været til stor glæde for såvel byens borgere som gæster

Trafikale infrastruktur

Vision:

Lokal Agenda 21 vil arbejde for en fortsat udbygning af den trafikale sikkerhed og udbygning af cykel- og gangstinet i Korsør. Opmærksomheden skal desuden rettes mod handicapvenlige færdsels- og adgangsveje. Den kollektive trafik skal ydes fortsat opmærksomhed. Et sammenhængende stiforløb rundt om Korsør Nor er en vigtig del af den bæredygtige byudvikling.

Resultatkrav:

Der skal indarbejdes handicapvenlige stier så vidt det er muligt i stiplanlægningen.
Der skal indarbejdes trafikale sikkerhedshensyn i alle forhold, der vedrører den kollektive trafik i kommunen.
Der etableres cykelsti/gangsti hele vejen rundt om Korsør Nor.

Sti omkring noret:

Der har gennem mange år været et ønske om, at man kunne cykle og spadsere rundt om det smukke Korsør Nor. Imidlertid har kun en del af strækningen været tilgængelig for offentlig færdsel.

I foråret 2003 blev endnu en strækning etableret som cykelsti fra den sydlige ende af Korsør By, forbi Korsør Lystskov og hen langs den østlige kyst langs noret – i alt 1,5 km ny sti.

Der arbejdes nu videre på planlægningen af det sammenhængende stiforløb.

Bynære skove:

Vision:

Der bør rejses bynær skov, da kommunens skovprocent på 3,5 % i 2002 lå langt under landsgennemsnittets 11%.

Resultatkrav:

Bynære skovarealer i kommunen udbygges.

Højbjerg Skov:

Korsør får nu en bynær skov i den nordvestlige del af kommunen.

Den 11. april overgav kommunen 82 ha landbrugsareal til staten, mod at Skov- og Naturstyrelsen tilplantede arealerne og overtog driften. Skoven forventes at stå færdig ved udgangen af 2005.

3. Biologisk mangfoldighed

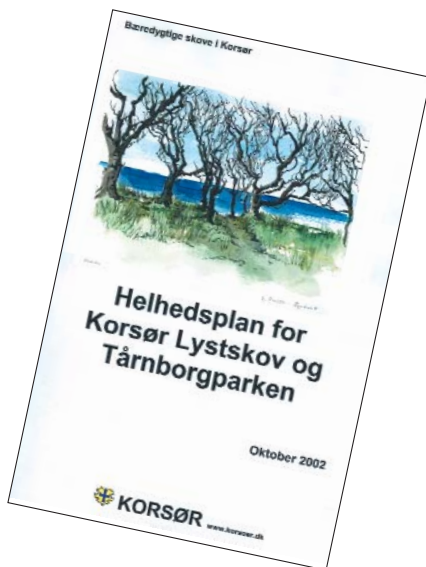
Agenda 21 har udarbejdet en handlingsplan, der i udstrakt grad omfatter bæredygtige planer for Korsørs natur- og kulturværdier.

Biologisk mangfoldighed:

Biologisk mangfoldighed handler om at skabe et miljø, der sikrer et rigt og varieret dyre- og planteliv.

Det er vigtigt, da levevilkårene for det vilde dyre- og planteliv gennem mange år er blevet forringet - også i Korsør Kommune.

Bæredygtige helhedsplaner

Strande og skove hører til Korsørs største attraktioner. Derfor skal der via borgerinddragelse udarbejdes helhedsplaner for beskyttelse og benyttelse af disse naturtyper.

Vision:

Helhedsplanerne skal indeholde naturværdier, kulturværdier og rekreative værdier samt driftsplaner og vildtforvaltningsplaner. Alle disse emner forenes på denne måde i en optimal forvaltningsplan for Korsør Kommunes arealer.

Resultatkrav:

Bæredygtighedsbegrebet skal indarbejdes i helhedsplanerne samt ved udbud af kommunale grønne driftsopgaver.

Helhedsplan for alle strandene i Korsør skal træde i kraft i 2004.

Helhedsplanen for bæredygtige skove i Korsør er politisk godkendt i 2003 og udbygges og tilrettes løbende. Der revideres fortsat i artslistes for såvel planter som dyr, ligesom der hvert år skal indsættes de nye planer for skovdrift og samarbejdsaftaler med jagtforening og entreprenører.

Truede eller sjældne dyr og planter

Arbejdet med registrering af dyr og planter er en fortsat proces, og borgerne inddrages i så vid udstrækning som muligt i observationerne.

Der er i Tårnborgparken f.eks. registreret en sjælden plettet lungeurt, der kun findes her og på nordspidsen af Langeland. Da Agenda 21 ønsker at kortlægge samtlige dyr og planter i Korsør, har vi i øjeblikket indsendt den navngivne lungeurt til Botanisk Museum til beskrivelse

og klassifikation i det botaniske system. Vi har desuden taget skridt til at fastsætte særlige beskyttelseshensyn i dens udbredelsesområde, så bestandene kan bevares. Der findes planter og dyr i kommunen, der er så bevaringsværdige, at de er optaget på Danmarks nationale liste over truede arter.

Rødliste-arter:

En rødliste er en oversigt over plante- og dyrearter, som inden for et afgrænset geografisk område (f.eks. et land) er forsvundet i nyere tid, i fare for at forsvinde, eller sjældne. Det er med andre ord en fortegnelse over arter, som gennem målrettet naturforvaltning skal gives mulighed for at genetablere eller konsolidere sig, som der skal tages hensyn til i planlægning og forvaltning, som bør overvåges og beskyttes, hvis det skal forhindres, at de forsvinder, og som bør eftersøges, hvis de anses for at være forsvundet.

I Korsør Lystskov er der registreret en rødliste-plante og en rødliste-fugl, nemlig Kost-Nellike og Pirolo.

Gulliste-arter:

Gulliste 1997 er en fortegnelse over plante- og dyrearter, som er i tilbagegang i Danmark, men dog stadig er så hyppige, at de ikke er optaget på Rødliste 1997, samt en oversigt over arter, som Danmark i international sammenhæng har et særligt ansvar overfor, uanset om arterne er optaget på Rødliste 1997 eller ej. Gulliste 1997, oversigten over opmærksomhedskrævende og nationale ansvarsarter i Danmark, er således tæt knyttet til Rødliste 1997.

To gullistede planter findes i Korsør Lystskov: Skælrod og Finger-Lærkespore.

Vision:

Ved at påtage sig at holde øje med truede bestande af planter og dyr, kan borgerne stå for en slags adoptionsprojekter af de arter, vi skal ofre særlig opmærksomhed.

Resultatkrav:

Registrering af truede dyr og planter på minimum 2 naturområder om året.

Nye småbiotoper

Lokal Agenda 21 vil rette opmærksomheden mod nye små biotoper såvel i byen som i det åbne land. Desuden vil der i nye bebyggelser blive taget højde for værdien af små grønninger og mere natur i byen.

Vision:

At der indtænkes nye naturpletter og grønne rekreative områder ved planlægning af nye større bebyggelser og ved byfornyelsesprojekter.

Resultatkrav:

At udarbejde minimum 1 forslag til småbiotop om året (i byen eller på landet)
At planlægge udbygning af inventar og information på minimum 1 veldefineret lokalområde om året.

Naturpleje og naturgenopretning

Målet er, at der findes gennemarbejdede plejeplaner for alle naturområder i kommunen, ligesom der skal arbejdes med særligt udpegede naturgenopretningsprojekter.

Vision:

Alle kommunens naturområder er beskrevet med tilhørende plejeplaner.
At truede naturområder genoprettes

Resultatkrav:

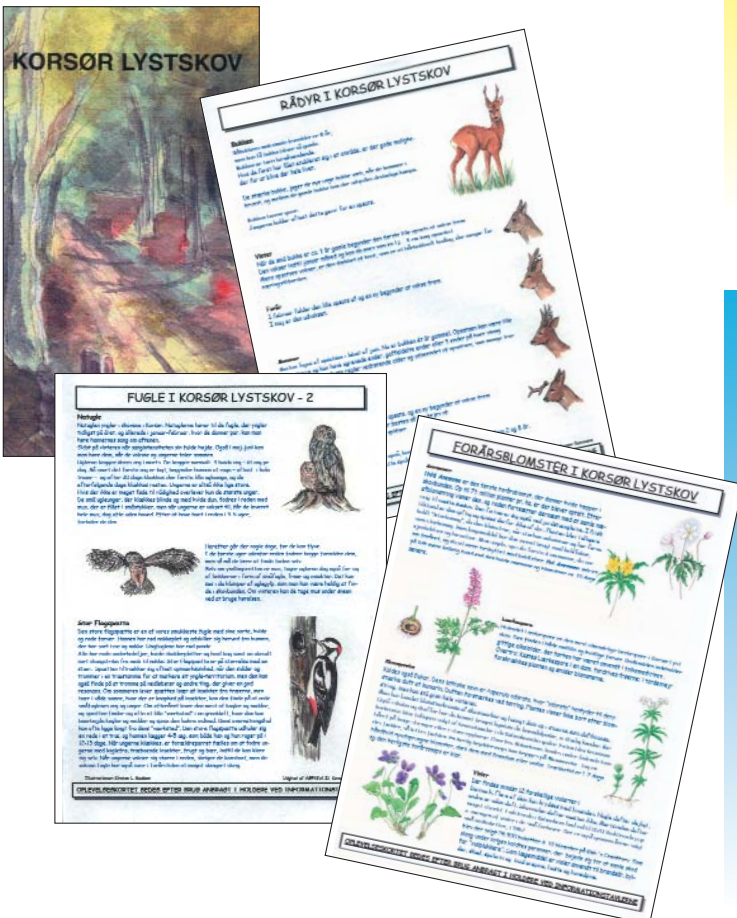
At udarbejde forslag til plejeplan for minimum 1 naturområde om året.
At udarbejde forslag til naturgenopretning af minimum et naturområde om året.

Eksempler på naturgenopretningsprojekter, der kan udføres i Korsør:

- Gadekær (fra ænder til padder)
- Skove (nyplantning eller omlægning til naturskov)
- Oprensning af vandhuller
- Reetablering af levende hegn i det åbne land
- Vandløbsrestaurering
- Biomanipulation i søer (udsætning og optagning af fisk)
- Afgræsningsprojekter.

Øget information vedrørende naturværdierne

Der vil løbende blive udarbejdet materiale, der kan oplyse om naturværdierne i kommunen. Informationsmateriale kan være både i form af opslag, pjecer, tema-ark og elektronisk formidling.

Vision:

Agenda 21-arbejdet skal udføres ved øget informationsindsats.

Resultatkrav:

At planlægge udbygning af information på minimum 2 veldefinerede lokalområder om året.

Der er udarbejdet en Pjece over Korsør Lystskov, opsat informationstavler og udarbejdet tema-ark til Korsør Lystskov.

Serien af tema-ark er placeret i info-kasser i Korsør Lystskov og står ved alle indgange til skoven. Arkene kan medbringes under skovturen og sættes tilbage i en info-kasse, når man forlader skoven.

Der er endvidere opsat informationstavler om fuglelivet ved Hørsekær Mose og om vandhullslivet ved Frølunde Gadekær.

Det er desuden tanken at alt informationsmateriale skal kunne læses på hjemmesiden.

Danske planter i stedet for udenlandske.

Skov- og Naturstyrelsen opfordrer til, at man planter danske hjemmehørende arter.

Det er ikke ligegyldigt, hvilke arter man anvender, eller hvor plantematerialet kommer fra. Ved valget mellem naturligt hjemmehørende træer og buske må man huske, at en træart, der naturligt forekommer på Lolland-Falster, godt kan være uegnet og virke fremmed i det vestjyske og omvendt. Plantematerialet skal være sundt, klimatolerant og af kendt oprindelse.

Vision:

At plante skove, levende hegn og andre landskabsbeplantninger med danske træer og buske, der er oprindeligt hjemmehørende på Korsør-egnen, og som har masser af blomster og frugt, der tiltrækker og gavner et alsidigt dyreliv.

Resultatkrav:

Oprindeligt hjemmehørende danske træer og buske skal fremover erstatte aggressive ikke-hjemmehørende arter. Aggressive arter såsom popler og hybenroser (*Rosa rugosa*) skal på sigt erstattes af ovennævnte arter. Agenda21-udvalget skal behandle alle beplantningsplaner på kommunale grønne områder. Den indførte Kæmpe-Bjørneklo, der udkonkurrerer al anden plantevækst skal registreres og bekæmpes.

Eksempel på skov med hjemmehørende arter.

Den nye Højbjergskov er udelukkende planlagt med oprindeligt hjemmehørende arter af danske træer og buske og med fremtidig biologisk mangfoldighed som nøgleord.

Skoven er planlagt med masser af ydre og indre skovbryn, og udover de arealer, der tilplantes som skov, bliver der arealer, hvor den eksisterende beplantning er så værdifuld, at dens frøpulje bør bevares. Skoven får her, om man så må sige, mulighed for at "plante sig selv".

Ophør af pesticider.

Korsør Kommune følger ministeriets anbefalinger om pesticidfri drift af grønne områder, og lokal Agenda 21 vil arbejde for, at også private haver fremover bliver dyrket uden pesticider.

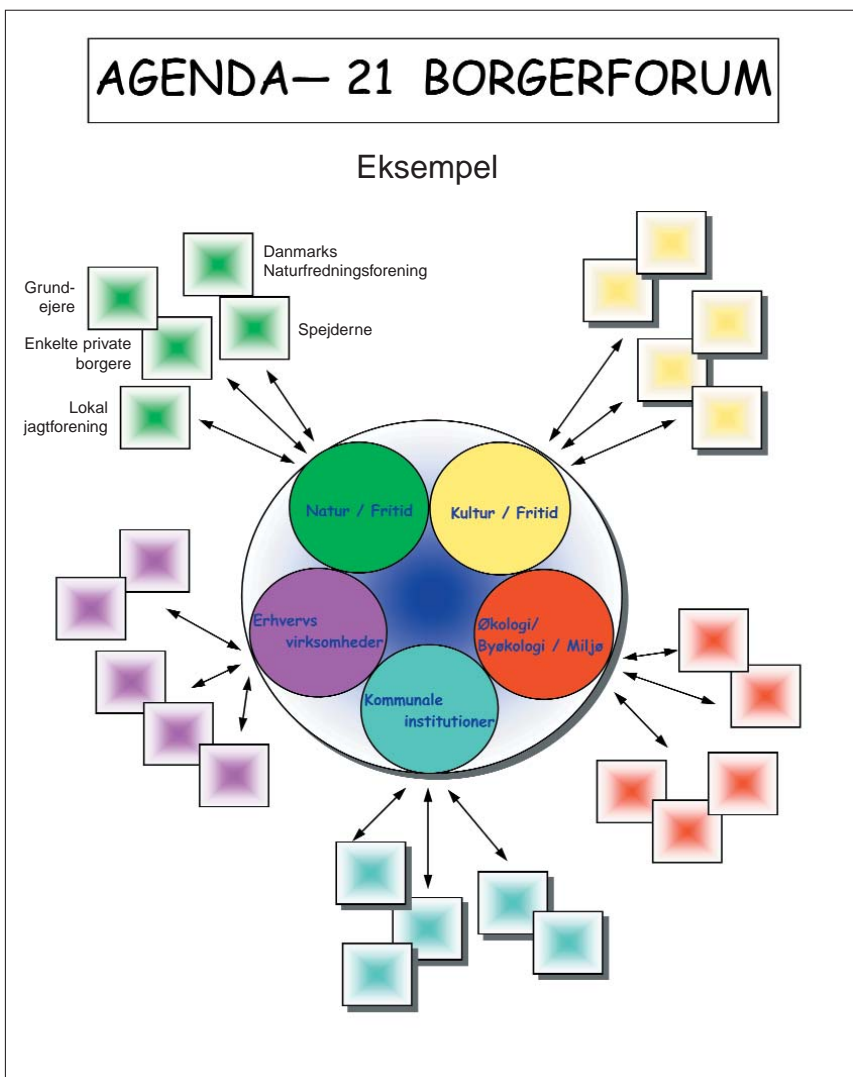

4. Borgerinddragelse

Lokal Agenda 21 ønsker at sætte borgerinddragelse øverst på dagsordenen. På denne måde har borgerne mulighed for at komme med egne ønsker for en bæredygtig kommune, ligesom de kan deltage i udformningen af projekter, før endelig beslutning træffes af Byrådet.

På den Agenda 21-målformulering, som er blevet til ved hjælp af dialogmøde med Korsørs borgere, blev det besluttet, at Agenda 21-arbejdet skulle ske ved gensidig formidling, inspiration og koordinering af relevante og innovative Agenda 21-tiltag.

Agenda 21 Borgerforum

Det nye Agenda 21 Borgerforum består af 5 nøglepersoner (ambassadører) med hver sit netværk af tilknyttede ressourcepersoner.

Borgerforum blev dannet på et café-møde, hvor fem relevante temaer blev udpeget:

- Natur
- Kultur
- Miljø & økologi
- Institutioner
- Virksomheder

For hvert tema blev efterfølgende valgt en ambassadør. De 5 ambassadører mødes jævnligt og vurderer forslag, der skal behandles af Agenda 21-udvalget. De indkalder deres egne netværk efter behov. Ambassadørerne holder tæt kontakt med Agenda 21-kontoret. Mindst 2 gange årligt afholdes dialogmøder mellem det samlede borgerforum og Agenda 21-udvalget.

Initiativpulje

Der er til borgerarbejdet tilknyttet en initiativpulje til gennemførelse af ikke-kommunale bæredygtige projekter. Puljen uddeles 1 – 2 gange årligt efter ansøgning, og evalueringerne indgår som erfaringsgrundlag for fremtidigt arbejde. Der træffes hvert år beslutninger om beløbets størrelse.

Siden 1998 har der været nedsat en Agenda 21-borgergruppe i Korsør, men denne gruppe er nu blevet udvidet til et større borgerforum, der ved koordineret indsats kan nå ud til alle kroge i kommunen. Man arbejder derfor med en model på et borgerforum, hvor man har mulighed for at opnå dette mål.

Vision:

Korsør Kommune ønsker at inspirere og igangsætte bæredygtige borgerprojekter.

Resultatkrav:

At der er initiativpulje indbygget i Agenda 21-arbejdet.

Fra 2002 har Agenda 21-udvalget gennem den lokale presse indkaldt ansøgninger til bæredygtige borgerprojekter 2 gange årligt.

Puljen henvender sig til alle, der har en god idé til et Agenda 21-projekt: Borgere, foreninger, organisationer og institutioner. Det eneste krav er at projektet skal være bæredygtigt hvad enten det drejer sig om forbrug, livsstil, miljø eller teknologi. Det er vigtigt at tænke på såvel miljøet som det sociale og økonomiske indhold.

Eksempler på temaer, der kan søges tilskud til:

- At bevare eller skabe små oaser i bymiljøet.
- At skabe små lokale naturområder
- At skabe små lokale kulturmiljøer
- At skabe nye muligheder for friluftsliv.
- At fremme naturpleje.
- At fremme ideer til miljøvenlig transport.
- At spare på ressourcer (vand, lys, varme, affald)
- At bygge miljøvenligt
- At fremme økologi i hverdagen.
- At fremme information om natur og miljø.
- At fremme giftfri haver.
- Og meget andet!

Der har været uddelt støtte til mange forskellige borgerprojekter, f.eks:

- Græsningsprojekt
- Informationsfoldere om Korsør Lystskov
- Registrering af fortidsminder i Korsør
- Oprensning af vandhul
- Shelters til pigespejdere,
- Indkøb af cykler til psykisk handicappede
- En klasse har søgt om midler til økologisk skolebod
- Tema om sunde kostvaner i børnehaven
- Foredrag og kursus i giftfri pleje af kolonihaver
- Naturlegeplads i kolonihaven
- Byøkologisk projekt vedr. genanvendelse af vand

Dialogmøder**Vision:**

Der afholdes dialogmøder mellem Agenda 21-udvalget og Borgerforum. Disse møders resultat skal være udslagsgivende for indholdet af efterfølgende års handlingsplan.

Resultatkrav:

Afholdelse af minimum 2 årlige dialogmøder.

Elektronisk dialogforum**Vision:**

På Agenda 21's hjemmeside skal der være mulighed for udveksling af tanker og ideer om bæredygtighed borgere imellem, samt mellem kommune og borger

Resultatkrav:

Øget informationsindsats mellem udvalg og borgere.

Agenda 21's hjemmeside er stadig under redigering, men mulighederne for at få et egentligt debatforum undersøges.

Borgerdeltagelse i kampagner.

Så vidt det er muligt inviteres borgere til deltagelse ved afholdelse af aktiviteter, der vedrører Lokal Agenda 21.

Vision:

At give borgerne ejerskab af så mange kommunale aktiviteter som muligt.

Resultatkrav:

Afholdelse af Skovens Dag hvert år ved borgerinddragelse.

Deltagelse i nye relevante kommunale projekter.

Øget informationsindsats mellem udvalg og borgere.

Eksempler på borgerinddragelse:

1: Højbjergskoven.

For første gang i Korsør Kommunes historie bliver der plantet en stor skov, som borgerne selv har udformet. Godt nok har Falster Statsskovdistrikt og Korsør Kom-

Og så gik borgerne i gang med at plante skov: Der blev arrangeret skoleplantedage og institutionsplantedage. En enkelt lørdag blev udnævnt til folkeplantedag. Trods regn og kulde mødte mange borgere op og plantede deres eget træ. Højbjergskoven er nu en realitet. Ved udgangen af 2005 er alle træerne plantet, og Korsørs borgere kan glæde sig til at se herlighederne vokse op.

2: Skovens Dag

Hvert år deltager Korsør Kommune i kampagnen Skovens Dag. Kampagnen ledes af Dansk Skovforening i samarbejde med Skov- og Naturstyrelsen. Temaet for Skovens dag varierer fra år til år, men stedet er det samme nemlig Korsør Lystskov.

Agenda 21-kontoret indkalder hvert år relevante foreninger og borgergrupper til to Skovens Dag-planlægningsmøder. På det første møde udveksles ideer til programmet, på det næste aftales arrangementet i detaljer. Hver gruppe står for deres egen idé, og Agenda 21 har derfor kun den koordinerende funktion samt informationsjobbet.

Det var sommer, det var sol, og det var søndag på Skovens Dag 2003.

900-1000 gæster fandt vej til skoven og dens nære omgivelser langs Korsør Nor. Temaet var denne gang "Børn og Skov" - og der kom masser af familier med børn.

Korsørs borgere var blevet opfordret til at cykle i skoven. Samtidig blev en ny cykelsti langs Korsør Nor indviet. Derfor blev naboerne til skoven også inddraget i festlighederne.

Skovens Dag var en dag fyldt med aktiviteter, man normalt ikke selv oplever i skoven. Man fik at vide, hvorfor

mune hjulpet til i kullisen, men det er vigtigt at understrege, at det store arbejde er borgernes fortjeneste. Arbejdsgruppen "Højbjerggruppen" har gennem 1/2 års tid arbejdet med projektet, og de har taget stilling til: Hvad vil vi bruge skoven til? Hvor skal der plantes, og hvad skal der plantes? Hvilke landskabselementer skal fremhæves? Hvor skal der være stier og adgangsveje? Og endelig: Hvilket inventar skal vi have i skoven? Alle disse spørgsmål har været oppe at vende, før den endelige plan blev lagt på bordet.

Men det er ikke kun Højbjerg-gruppen, der er blevet spurgt. Gennem de lokale aviser har der været annonceret efter gode forslag og ønsker til vores nye skov. Alle borgere har derfor haft mulighed for at deltage, og alle de indkomne forslag er blevet behandlet ved udformningen af den endelige plan.

skoven ser ud, som den gør. Man så et stort træ blive fældet og kunne deltage i en skovvandring, hvor man fik en snak med skovens folk om skovens drift.

Danmarks Naturfredningsforening viste skovens fugle frem og tegnede og fortalte. De børn, der selv ville tegne én af skovens fugle, kunne få hjælp.

Agenda 21 uddelte informationsmateriale om Korsørs natur og gratis børnebøger om livet i skoven.

Skovens naboer holdt åbent hus. Det gjaldt bl.a. det spændende naturprojekt Korsør Kogræsser- og Naturplejelaug, Haveforeningen Rundingen, der fremviste deres nye naturlegeplads og Lystskov Camping, der tilbød gratis minigolf og derfor fik besøg af over 500 gæster. Også Kløverhaven, der har kaniner, høns, geder og grise

havde åbent hus. Her var der desuden arrangeret træklatrung for børn og fremvisning af nyt halmhus og multitoilet.

Spejderne serverede gratis pølser og snobrød, og Restaurant Sommerlyst gav skovpandekager og saftvand, så ingen behøvede at sulte.

Jagtforeningen lavede jagtsti for børn og alle kunne se, hvordan en swiss-hund arbejder. Men det største hit blandt børnene var nok trækturere i skoven på islandske heste. Ca. 250 rideture blev det til i løbet af dagen. Ved borgernes og kommunens forenede kræfter blev det en herlig dag!

3: Kogræsserlauget

Korsør Kogræsser- og Naturplejelaug er en lille sammenslutning af borgere, der har kreaturer, der afgræsser strandenge langs Korsør Nor. Lauget blev grundlagt ved stiftende generalforsamling i februar 2001 af 20 Korsør-borgere.

Mange moser, overdrev og enge er i dag under tilgroning i krat og rørsump, fordi kvægbrug er gået tilbage i Danmark, og fordi det ikke længere er rentabelt for landmanden at sætte køer på græs som tidligere.

Når enge og overdrev gror til, kvæles den lyskrævende og lavtvoksende vegetation, som gennem århundreder har været opretholdt ved afgræsning. Engens og overdrevets plantesamfund er meget artsrige med smukke og sjældne planter, der danne grundlag for et rigt insekt- og fugleliv. Derfor mistes mange naturværdier, når græsningen ophører.

Baggrunden for Korsør kogræsser- og naturplejelaug er medlemmernes interesse for begreber som:

- Bæredygtig udvikling
- Dyrevelfærd
- Agenda 21
- Ansvar for dyr og natur
- Økonomisk overkommeligt projekt
- Åbenbare og synlige resultater

Korsør kogræsser- og naturplejelaugs 20 andelshavere har indkøbt 5 herefordkvier, der sættes på græs i begyndelsen af maj. Medlemmerne af Korsør kogræsser- og naturplejelaug med familie forestår oprydning og bortkørsel af affald.

Der er udarbejdet turnusliste så dyrene tilses dagligt og der har været stort engagement fra andelshaverne i Korsør kogræsser- og naturplejelaug.

I midten af oktober finder slagtingen sted. Hver andels-haver får en kvart andel af kviernes lækre kød til fryse- ren.

Og behøver man mon at nævne det? Området er natu- rligvis indhegnet med el-hegn, der drives af solceller.

4: Affaldssortering i børneinstitutioner

Borgerforums Institutionsgruppe arbejder med affalds- sortering i børneinstitutionerne.

Dette projekt er blevet valgt, dels fordi institutionerne har haft svært ved affaldssortering, dels fordi kommunen har haft besvær med at nå det mål, der er sat for indsamling af papir.

Børneinstitutionerne har alle 2 dominerende affaldsfrak- tioner, nemlig papir og frugtaffald.

Borgerforum foreslår et pilotprojekt på 4 børneinstitutio- ner, som samtidig hver får opsat en ny minikube til papirindsamling.

4 institutioner, der ikke har affaldscontainere lige i nær- heden, har alle tilkendegivet interesse for et sådant projekt. Institutionerne er: Kildebakken, Store- bæltvej, Mælkebøtten og Troldebo.

Korsør Kommunes affaldspolitik er bl.a., at der stram- mes op overfor de kommunale institutioner med henblik på genanvendelse af papir. Målsætningen er, at der skal indsamles 55% af papiraffaldet i 2004.

Affaldssorteringsprojektet med henblik på genanven- delse af papir i børneinstitutionerne vil således understøtte kommunens samlede affaldspolitik.

Borgerforum foreslår tidsplanen for affaldsprojektet således:

2004:

- Minikuber til papirindsamling opsættes ved 4 udvalgte, interesserede børneinstitutioner.
- Tømning af minikuber indgår i kommunens normale tømningsordning.
- Borgerforums institutionsgruppe samarbejder med Agenda 21-kontoret og Miljøkontoret om projektet. Gruppen er behjælpelig med at uddele informations- materiale og foreslå aktiviteter for børn, forældre og personale.
- Borgergruppen arbejder videre med projektet ved at rette henvendelse til de institutioner, der ligger i nær- heden af allerede opstillede genbrugsøer.
- Pilotprojekt fortsætter og tilrettes/udvikles løbende.
- Projektet udvides til at omfatte andre interesserede børneinstitutioner og skoler, der hjælpes i gang.

2005:

- Målet er, at alle børneinstitutioner deltager i papirsorte- ringen senest ved udgangen af 2005 i allerede opstillede kuber til papir.

5. Samspil og koordinering

Det er af afgørende betydning, at lokal Agenda 21 bliver forankret i alle de opgaver kommunen leverer til borgere og erhvervslivet. En bæredygtig udvikling forudsætter, at der indtænkes miljø, økonomi og social ansvarlighed i fremtidige beslutninger.

Lokal Agenda 21 skal derfor fremme samspil mellem beslutninger vedrørende miljømæssige, trafikale, erhvervmæssige, sociale, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige, kulturelle og økonomiske forhold.

Mål og rammestyring

Lokal Agenda 21 følger Korsør Kommunes mål og ramme styring. Agenda 21 blev udvalgt som tema i år 2002.

Forslag til lokale Agenda 21 mål, delmål og resultatkrav er blevet til gennem debat og dialogmøder med borgerne. Efterfølgende er der udarbejdet tids- og handlingsplaner.

Intern forankring

Lokal Agenda 21-aktiviteter i Korsør besluttet politisk af et Agenda 21-udvalg og forankres efterfølgende i de eksisterende styringsværktøjer, f.eks. kommunale virksomhedsplaner.

Kommunalt samspil

Det rummelige arbejdsmarked.

Agenda 21 og Arbejdsmarkedsafdelingen og Arbejdsformidlingen samarbejder om Det rummelige Arbejdsmarked, som er en vigtig del af det kommunale bæredygtighedsbegreb.

Lokal Agenda 21 har som politisk delmål vedtaget at bidrage til Det Rummelige Arbejdsmarked og håber der ved få flere i arbejde.

Vision:

Der skal indgås aftaler på tværs af de kommunale afdelinger og erhvervslivet gennem sociale klausuler i udbudsmateriale.

Agenda 21 skal ligeledes overveje forslag til aktiviteter, der kan udføres af personer med nedsat arbejdsevne og tilbyde jobtræningspladser, der kan føre til fast ansættelse.

Resultatkrav:

Sociale klausuler indgår i relevant udbudsmateriale.

Tilbud om forefaldende opgaver til personer tilknyttet det rummelige arbejdsmarked, f.eks. forefaldende opgaver i Byparken og på øvrige grønne områder.

Tilbud om jobtræning til 1 person i Agenda 21-kontoret.

Eksempler:

Team Magleø

Korsør Kommunes Beskyttede Værksted (KOBA) har dannet et "grønt arbejds hold", der kan yde en ekstra indsats, hvor der er behov for det. Arbejdsholdet består af personer, der alle modtager pension.

Agenda 21 har i denne forbindelse udpeget nogle opgaver, der kan udføres uden store fysiske anstrengelser. Arbejdsholdet står for vedligeholdelse af et lille naturområde, uddeler foldere og sætter informationsmateriale op og klipper visne blomsterhoveder af løgplanterne efter afblomstring. Dagligt sørger holdet for at samle papir og vaske borde og bænke af i Byparken. Team Magleø hjælper også til ved kommunale arrangementer, byfester og lignende.

Team Maglør er glade for deres arbejde, og Korsør Kommune er glad for at få hjælp til nogle af de opgaver, som kun vanskeligt kan udføres pga. knaphed på tid og personale.

Grøn Indkøbspolitik

Agenda 21 samarbejder med Indkøbskontoret

Korsør Kommune har en indkøbspolitik, hvor miljøforhold indgår i målsætningen for indkøbene.

Agenda 21 supplerer denne politik med oplysninger om grønne indkøb. Dette kræver naturligvis, at materialet opdateres efter behov.

Vision:

Agenda 21 ønsker at guide de kommunale afdelinger, så det bliver nemmere at foretage bæredygtige indkøb.

Resultatkrav:

Der udarbejdes uddybende materiale om grønne indkøb, der kan understøtte kommunens samlede indkøbspolitik.

Pjecer vedrørende grønne indkøb

Agenda 21 har udarbejdet en serie på 7 små foldere, der giver nogle retningslinier for, hvad der er godt og hvad der er skidt for miljøet, hvis man skal foretage indkøb. Pjecerne omhandler desuden miljømærker og gode grønne links.

Pjecerne er udarbejdet til kommunale kontorer, skoler, daginstitutioner, plejehjem, idrætsanlæg og materielgård.

Den sidste pjece indeholder kommunens samlede indkøbspolitik

Pjecerne er efterfølgende godkendt i Byrådet og fordelt til kommunale afdelinger.

Bæredygtige udbud

Agenda 21 samarbejder med øvrige tekniske afdelinger om, at alle relevante udbud skal være bæredygtige.

Agenda 21 kommenterer derfor f.eks. grønt udbudsmateriale med ønsker og forslag før den endelige udformning finder sted.

Eksempler:

Udbudsmateriale: Drift af Grønne områder.

Vision:

I udbudsmateriale skal driftsformer og plejeniveauer tage hensyn til såvel dyrelivet som "det grønne"

Resultatkrav:

Agenda 21-udvalget skal behandle udbudsmateriale vedrørende grønne områder.

Agenda 21 har deltaget i arbejdsgruppen vedrørende udbud af driften af kommunens grønne områder. Herefter har Agenda 21-udvalget behandlet udbudsmaterialet for at tilnærme sig en "så miljøvenlig drift som muligt." I samme forbindelse er der lavet særskilte plejeplaner for skove og naturområder, strande samt Bypark., dvs. grønne områder med særlige beskyttelseshensyn. Også her har planerne været forelagt udvalget.

Drift af grønne områder er planlagt udbudt i licitation og der er indgået aftale om kontraktstyring vedrørende skove og naturområder samt strande.

Agenda 21 høres før nye lokalplaner besluttes:

Denne proces sikrer, at Agenda 21-udvalget har mulighed for at komme med supplerende bemærkninger og ideer til nye bæredygtige tiltag.

Vision:

At alle lokalplaner bliver bæredygtige.

Resultatkrav:

At alle lokalplaner behandles i Agenda 21 med henblik på eventuelle anbefalinger.

Notater:

Lined writing area consisting of two columns of horizontal lines.

